

Rentuspekulatióin. »Tíggju tey bestu«-listin frá Líkningarráðnum

Tíggju føroyingar gjalda fimm prosent í skatti

Skattskylduga inntøka teirra er 433.000 krónur í meðal, vísir ein kanning, sum Líkningarráðið hevur gjørt

- Ávísingin av, hvussu rentuspekulatióin fer fram, var bara dømi, - tað er eingin sum fær so stóran frádrátt í veruleikanum?

Soleiðis spurdi ein lesari, ið ringdi til okkara gjáramorgunin. Hann vísti til gjøgnumgongdina í blaðnum í gjár undir teiginum »Hvat snýr tað seg um?«

VERULEIKIN GREFLIGARI

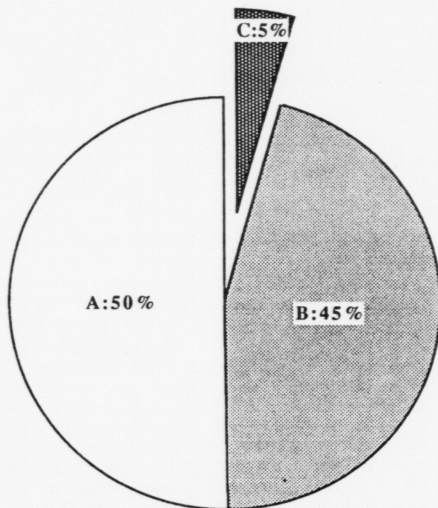
Men dømi vísir til veruleikan, so skrivingin er als ikki spekulatióin. Fyri ein part ber til at siga, at veruleikin er 'verri' enn hugsaða dømið.

Ein lítill kanning, sum Líkningarráðið hevur gjørt, vísir, at í hvussu er tíggju føroyingar gjalda 5 % í skatti, hóast skattskylduga inntøka teirra er omanfyri 400.000 krónur. Kanningin er gjørd 'millum 10 persónar, ið eru útvaldir millum teirra, ið hava størst frádrátt, og hava lítlan og ongan skatt', sum tikið verður til.

Tað, sum ger munin, eru stóru rentuútreiðslur teirra. 42 % av teimum kunnu sambært galdandi skattalóg dragast frá álíknada skattinum.

NIÐURUM NULL, MEN...

Í meðal hava hesir persónarnir eina skattskylduga inntøku uppá 433.000 krónur; skattur 216.000

SKATTARÓMI. 10 føroyingar hava eina skattalagkøku, ið sær soleiðis út. A er eftir, tá vanligur 50%-skattur er goldin. B+C er álíknadur skattur. 42% av rentuútreiðslum (=B) kann dragast frá álíknada skattinum; t.v.s., at persónurin sleppur undan at gjalda B-partin av skattinum. Skattur at gjalda: C. Hetta krevur, at persónurin er førur fyri at gjalda stóru rentuútreiðslurnar; tað verður í fómum sum hesum helst gjørt við rentuútreiðslum, ið standast av at seta stór uttanlandslán í føroyskan peningastovn (sí Sosialin í gjár síðu 8)

krónur. Rentuútreiðslur teirra eru 520.000 krónur í meðal; 42% ella 218.400 krónur av hesum kunnu dragast frá teimum álíknadu 216.000 skattakrónum. Skatturin fer sostatt niður um 0!.

Av tí at talan er um

meðaltøl hjá persónum, sum hava høgan marginals-katt, so fáa allir teirra ikki drigið tey 42% frá fult og heilt orsakad av 50%-markinum í skattalógini. Skattur teirra fer tísil frá 0 og uppá 20.000 krónur.

20.000 krónur av 433.000 krónur er tað sama sum 5% í skatti.

LANDSKASSIN: MINUS TVÆR MILLIÓNIR

Teir 10 persónarnir, sum kanningin umfatar, hava eina samtalda skattskylduga inntøku uppá 4,333 milliónir krónur, rentuútreiðslur uppá 5,203 milliónir krónur, og gjalda tilsamans 198.000 krónur í skatti.

Um so er, at talan er um reina og skara rentuspekulatióin, so missir landskassin einar tvær milliónir sum hann annars hevði fingið.

SPEKULANTURIN : PLUSS 150.000 KRÓNUR, - MINST

Hvør av hesum tíggju persónunum hevur fingið ein rentufriðan, skattafíggiðan nýtslumøguleika, ið er millum 150.000 og 300.000 krónur størri enn hann annars hevði verið, - og tá eru tær 520.000 krónurnar í rentuútreiðslum goldnar.

Við øðrum orðum: hevði hann bert 433.000 kr. í inntøku, so hevði hann umleið 215.000 kr. tókar. Við at spekulera í lánum í 5-7 milliönaklassanum og draga part av rentuútreiðslunum frá hevur hann millum 400 og 600.000 kr. tókar

ówh

Tað er ikki smápengar, rentuspekulatióin snýr seg um.

Teir 10 eru bert toppurin

Teir 120 føroyingarnir, ið hava 200.000 krónur ella meiri í rentuútreiðslum, gjalda 16% í skatti. Skattskylduga inntøka teirra er 300.000 krónur árliga í meðal

Teir 10 persónarnir, sum í meðal gjalda 5% í skatti, eru einki serfyrbrigdi í føroyska skattasamfelagnum. Teir eru bert ovastu ringarnir í frádráttarkransakøkuni.

Líkningarráðið hevur gjørt eina kanning aftrat, ið umfatar teir føroyingar, ið hava eina privata rentuútreiðslu, ið er størri enn 200.000 krónur. Kanningin vísir, at hesir 120 persónarnir gjalda 16% í skatti av skattskyldugu inntøku teirra.

Skattskylduga inntøka teirra er 300.000 krónur í meðal, t.v.s., at skatturin er umleið 150.000 krónur. Rentuútreiðslur teirra eru 311.000 kr. í meðal; av hesum kunnu 42% ella 131.000 krónur dragast frá álíknada skattinum. Skatturin fer sostatt úr 150.000 krónum og niður í 19.000 krónur.

Heldur ikki allir hesir persónarnir fáa brúkt tey 42% fult og heilt; - teir kunnu bert draga reiðiliga 100.000 krónur frá. Skatturin hjá hesum 120 persónum verður tísil ikki 19.000 kr., men 48.000 kr.

Hetta svarar til 16% av 300.000 kr.

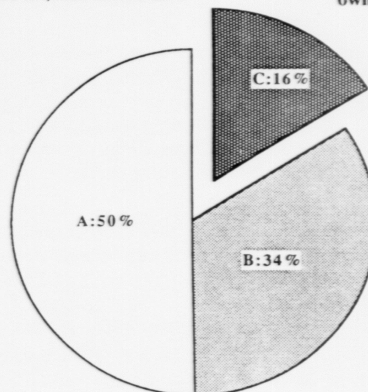
Ein A-skattgaldari við 300.000 kr. í inntøku og uttan rentuútreiðslur hevði havt 150.000 kr. tókar. Spekulanturin hevur 650.-750.000 kr. ella 150.000-200.000 krónur meira.

Hesir 120 persónarnir hava samtalt eina skattskylduga inntøku uppá 36 milliónir krónur, eina rentuútreiðslu uppá samtalt 37 milliónir krónur (av hesum kunnu í mesta lagi 15-16 milliónir dragast frá), og ein samtaldan skatt uppá 5,7 milliónir.

Landskassamissur um talan er um reina rentuspekulatióin: 15-16 milliónir. Skattafíggið øking í tøkum peningi hjá 120 persónum: 18-24 milliónir umframt at føroysku bankarnir fáa 100 talsmilliónir í tøkum peningi at læna út.

Tær 37 milliónirnar í rentuútreiðslum svara til minst tað tíggjufaldaða í lánum, - størsti parturin óivað útlendsk lán, sum eru sett í føroyskar peningastovnar.

ówh

Sjálvuppgávur verða flokkaðar á Líkningarráðnum. Stakkurin við teimum nógvu rentuútreiðslunum er ikki rúgvismikil, men nógvar milliónir standa á, sum ikki koma til skattar. Flestu skattaborgarar eru við til at fígga økingina í tøka peningin hjá teimum, sum spekulera um skattin

120 persónar verða gjalda 16% av skattskyldugu inntøku teirra, ið er 300.000 kr. í meðal